

TALLINNA POLÜTEHNIK

TPI PARTEIKOMITEE, REKTORAADI, KOMSOMOLIKOMITEE JA AMETIÜHINGUKOMITEE HÄÄLEKANDJA

Nr. 11(1232)

Reede, 27. märts 1987

2 kop.

Vastab ANU KAAL

* Rääkige, palun, kuidas algas Teie lauljate ning kuidas olete jõudnud oma praeguse tasemeni: «Estonia» esilauljaks ja Nõukogude Liidu rahvakunstnikuks.

Üles olen ma kasvanud siinsamas Mustamäe nõlvadel. Olen Nõmme laps, õppinud X keskkoolis ja konservatooriumis. Laulmist alustasin kooli ajal klassi ansambelis. Meiega tegeles ühe mu klassivenna ema, ja sealt see alguse saigi.

Pärast kooli lõpetamist oli kaks teed: konservatooriumi või ülikooli. Muusikute eksamid olid juunis, ülikooli omad augustis, nii et üks ei seganud teist. Läksin konservatooriumi eksamitele ja sain sisse. Teisel kursusel arvati, et must ikka lauljat ei saa ja taheti nimekirjast kustutada. Õnneks võttis Ludmilla Issakova mu šefluse alla ja kolmandast kursusest hakkas minema. Siis laulsin «Estonia» ooperikooris. Väga raske oli teine kursus: kevadised eksamid olid hullud ja mul oli tütar sündinud. Tema jaoks ei jäänud peaaegu üldse aega.

Solistina sattusin laulma viiendal kursusel, sest «Võluflöödi» öökuninganna osatäitja oli haigestunud. Tervet rolli ma ei osanudki, aga küllap läks päris hästi, tegin veel paar etendust. Praegu küll enam nii laulma hakata ei julgeks.

* Niisiis, konservatooriumiõpingud viisid Teid ooperisse...

Ise pole ma küll kokku lugenud, aga kirjutatakse, et olen teinud 30 ooperirolli. Armastan klassikat: Verdi, Mozart, Donizetti, Bellini. Diplomitöö oli Gilda «Rigolettost». Laulmine selliste suuruste kõrval nagu Georg Ots ja Tiit Kuusik oli hea kool ja pani mu oma võimetesse uskuma. Hiljem olen väga palju laulnud «Traviatata», aga suhtun sellesse rohi siiani aukartusega.

Meelishelilooja on Donizetti, viimasel ajal ka Mozart. Avastan enda jaoks ikka enam tema geniaalsuse. «Don Giovanni» teeb minu jaoks eriliseks veel see, et «Estonia» lavastus oli Georg Otsa viimane töö. Tema jaoks oli see juba väga raske

aeg. Need proovid sundisid kõiki esinejaid end kokku võtma, unustama isiklikud hädad ja olmemured. Viimane Mozarti ooper, mida laulsin, oli «Haaremirööv» mullu Helsingis. «Estonias» mängitud variant oli lihtsustatud. Nüüd pidin osa ära õppima täies keerukuses ja veel võõras trüpis.

* Kas Mozartist on ka Teie viimane kontsertkava?

Jah. Kuna olen siiski teatriinimene, jääb kontsertideks vähe aega. Tahaks rohkem, mulle meeldib. Seal olen ise lavastaja ega pea laulma seda, mida ma ei taha. Kava paneme kokku kontsertmeisteriga. Mul on neid kaks, Frieda Bernstein ja Reet Laul. Nendega on erinev koos töötada. Reedaga laulan ka neid laule, mille Friedaga ära õppinud olen, vastupidi pole siiani juhtunud. Esitamiseks otsime vähemtuntud palasid, et töö oleks huvitavam. Kava paneme kokku nii, et lood omavahel sobiksid ning oleksid dramaatilisel tõusvas järjekorras. Mõtlen, et kui juhtub, et ma teatri maha jätan, hakkam kontsertidega rohkem tegelema.

* Operett?

Ma ei ole palju operetti laulnud, aga viimasel ajal siiski. Kui operette poleks, läheks praegu, eksperimendi olukorras, raskeks oma punkte kokku saada. Te ei saa aru? «Estonias» on sisse viidud selline süsteem, et iga solist peab kuus oma 14 punkti täis laulma.

Kõik osad etendustes on jagatud 0,5–3 punktilisteks. «Montmartre'i kannike» on mu kolme punkti osa.

Muusikalidest oli väga tore laulda «Pipit». Mind polnud alguses selle relli peale ette nähtud. Juhtusin küllside taga poetama, et see on tore raamat ja kui vahva oleks Pipit teha. Ju oli Sulev Nõmmik sellest kuulda saanud, et lasi mul proovida. Minu arust on see niisugune etendus, mis peaks lastele kogu aeg kavas olema.

* Olete laulnud väga erinevatel lavadel. Kuivõrd erinevad omavahel näiteks La Scala, Moskva Suur Teater ja kodu-«Estonia»?

Meenutamist väärrib La Scala kool üldse. Taotlesin mitu aastat sinna õppima minna. Irina Arhipova selle mõtte mulle pähe pani ja toetas. Ta selgitas, mis ma selleks tegema pean. Itaalias olin hooaja 1971/72. Ei tea, kui palju see kool mind muutis. Ta pani ehk rollide ja ooperi üle sügavalt mõtlema, aitas nende tähelest mõista. Sain ka alused, mis suunas edasi töötada.

Moskva Suures Teatris olen laulnud ainult kaks korda ja muljed on üsna kehvad. Laulsin seal «Traviatata». Aga seal õllakse oma stambiga nii harjunud, et teist moodi nagu ei tohikski teha. Lavastaja muudkui nõudis, et «nüüd käib käsi sinna». Aga mul ei käinud see käsi nii ja üksmeelele me hästi ei jõudnudki.

Siin TPI saalis on võrratult parem laulda kui «Estonias». Ma ei tea, kas ongi teist nii halba saali kui «Estonia». Lavast pole väga vigagi, aga kui lähed saali kolleegi kuulama... Kahju on, 2/3 läheb kaotsi.

* «Estonia» laval on ka mikrofonid. Kas eelistate laulda ilma või kasutada mikrofonid?

Eelistan ilma tehnikata läbi saada. Olen harjunud laulma ja rääkima oma häälega. Olgu ta nii ilus või kole kui ta on, aga ta on oma.

SELGITUSEKS. NSV Liidu rahvakunstnik Anu Kaal esines TPI aulas esmaspäeva õhtul. Ta rääkis oma loometeest ja vastas kuulajate küsimustele. Need vastused pani kirja

L. KANGRU

VETERANIDE NÕUKOGU

13. märtsil loodi TPI sõja- ja tööveteranide nõukogu. Selle eesmärk on ühendada TPI sõja- ja tööveteranid, aidata neil lahendada võimalikke probleeme ja sisutada nende aega.

Asutamiskoosolekut külastas Oktoobri rajooni sõja- ja tööveteranide nõukogu esimees sm. Volkov. Ta rääkis rajooni nõukogu loomis- ja töökogemustest ning andis nõu meilegi.

Parteisekretär Aadu Taltsi eestvedamisel valiti nõukogu

esimees, asetäitjad ja liikmed, kokku 12 inimest. Esimeheks sai majandusteaduskonna dotsent EVALD TOOM. Ta on sündinud 1921. aastal, sõja- ja tööveteran. Tema asetäitjateks valiti Otto Pikkov (automaatikatk.), Andrei Ugand (tsiviilkaitsestaap) ja Veera Kurvits (vene keele kat.). Edaspidi panakse paika sektsioonid. Eeldatavasti hakkavad tööle olme, töökorralduse, puhkeaja jt. sektsioonid. Plaanis on luua veteranide nõukogu kaastöörühmid ka teaduskondades.

NÄITA ENNAST, KUULA TEISI!

31. märtsil algab TPI 37. üliõpilaste teaduslik-tehniline konverents. Et huvilistel kergem orienteeruda oleks, avaldame konverentsi plaani.

31. MÄRTSIL

- NLKP ajaloo sektsioon — algus kell 10 ruumis V-408.
- Teadusliku kommunismi sektsioon — algus kell 12 ruumis A-VI-124
- Poliitilise ökonomia sektsioon — algus kell 12 ruumis A-II-408b
- Filosoofia ja ateismi sektsioon — algus kell 17.45 ruumis A-V-408
- Teoreetilise mehaanika sektsioon — algus kell 12 ruumis k-V-314
- Elektroonika ja elektronarvutite sektsioon — algus kell 12 ruumis A-VI-218
- Elektroenergeetika sektsioon — algus kell 12 ruumis A-IX-203
- Elektriaramite sektsioon — algus kell 10 ruumis A-IX-110
- Peenmehaanika sektsioon — algus kell 12 ruumis A-V-406
- Anorgaanilise keemia ja tehnoloogia sektsioon — algus kell 14 ruumis A-VI-227
- Orgaanilise ja biokeemia sektsioon — algus kell 14 ruumis A-VI-223
- Sanitaartechnika sektsioon — algus kell 10 ruumis A-III-213
- Ehitusökonomika sektsioon — algus kell 16 ruumis A-V-301

1. APRILLIL

- NLKP ajaloo sektsioon — algus kell 10 ruumis A-V-223
- Teadusliku kommunismi sektsioon — algus kell 10 ruumis A-IV-302
- Poliitilise ökonomia sektsioon — algus kell 12 ruumis A-V-408
- Filosoofia ja ateismi sektsioon — algus kell 8 ruumis A-III-219
- Matemaatika sektsioon — algus kell 14 ruumis A-V-401

- Kujutava geomeetria ja insenerigraafika sektsioon — algus kell 10 ruumis A-III-403
- Tehnilise küberneetika sektsioon — algus kell 10 ruumis A-II-408b
- Raadiotehnika sektsioon — algus kell 10 ruumis A-II-409a
- Soojusenergeetika sektsioon — algus kell 10 ruumis A-VII-302
- Mäenduse sektsioon — algus kell 10 ruumis A-IX-315
- Masinaelementide ja masinaehitusmaterjalide sektsioon — algus kell 10 ruumis A-V-303
- Masinaehitustehnoloogia sektsioon — algus kell 14 ruumis A-V-211
- Toiduainete tehnoloogia sektsioon — algus kell 13 ruumis A-IV-301
- Ehituskonstruktioonide ja ehitusmehaanika sektsioon — algus kell 10 ruumis A-III-218
- Tööstuse ökonomika ja organiseerimise sektsioon — algus kell 10 ruumis A-X-214
- Statistika ja raamatupidamise sektsioon — algus kell 10 ruumis A-X-235

2. APRILLIL

- NLKP ajaloo sektsioon — algus kell 10 ruumis A-V-304
- Poliitilise ökonomia sektsioon — algus kell 12 ruumis A-VI-224
- Filosoofia ja ateismi sektsioon — algus kell 16 ruumis A-III-203
- Autosektsioon — algus kell 12 ruumis A-VII-302
- Autoteede sektsioon — algus kell 10 ruumis L-III-310
- Ehitusmaterjalide sektsioon — algus kell 11 ruumis A-III-306
- Teenindusökonomika sektsioon — algus kell 10 ruumis A-X-306a
- Tööstuse juhtimise ja plaanimise sektsioon — algus kell 10 ruumis A-X-214
- Andmetöötluse sektsioon — algus kell 10 ruumis A-VI-125.

'87 Vastlapäev

TPI vastlapäev läheb vist iga aastaga suuremaks. Tänavu võttis ta enda alla juba kaks õhtupoolikut. Oli traditsioonilist, oli mõndagi uut.

UEUED OLÜMPIAALAD

Teaduskondadevaheline Vastlakomitee pakkus välja lummelinnu ehitamise koos Nõmme lastekodu lastega, luuahoki, meeskondliku suusateatesõidu ja kõieveo. Nii võis lugeda ka reklaamist.

Uurituse algus hilines. «Tule-tõrjet pole kohal, sellepärast,» arvati. Mine tea, ehk oli õigus. Viimased minutid enne avakõnet kasutati hoolikalt ära: kollapead (kes hiljem osutusid kohtunikeks) tegid hokitrenni, publik otsis endale paremaid positsioone, aknast vaatajad tuttavaid mütse; kuskilt ja kuhugi liikusid seajalad.

Ja oligi sõna lumelinnu linnapeal. Tema suunamiseta ei tohtinud teha midagi. «Ja nüüd kõik-kõik-kõik ehitama,» ässitas Paul Poom, kes istus megafonibussis, kommenteeris sündmusi, laulis ja mängis kitarri. Ehitus läks hoogu märksa kiiremini kui «Estonia» teatrimaja, Kreutzwaldi-nimelise raamatukogu või Tartu hotelli oma.

Luuahoki hoidis küll meeli pinevil, kuid ainult kahe mängu jagu. Kui kolmanda mängu võistkonnad end vormi olid jõudnud ajada, polnud kanep-luudadest enam asja. Ei jäänud muud üle, kui kõieveos kõikidele ära teha. See tuli MA-1 päris hästi välja.

Vahele infi järgnevatel üritustel, teatesuusatamise reklaami, elavat ja masinamuusikat. Juba nimetatule lisaks sikutati sangpommi ja mängiti lumejalgpalli. Kõiki, eriti kaotajaid, kosutasid seajalad, treenerid tervitas laul «Puhkus Sotsis», meile tuttavam algusridadest «Seal muda mere ääres...».

Staažikamatele osavõtjatele tundus inimesi vähe olevat. Aga kas keskmiselt tegijaid on halvem kui palju passijaid? Osavõtt võistlustest oli vaba, ei käinud nimekirjade-protokollide alusel (a la «majandusteaduskonnast tuleb välja panna neljalikmeline võistkond, kaks poissi, kaks tüdrukut»).

URITUS, MITTE RIJETUS

Õhtul lohutas päevasi rabelejad härra Glehn, kutsudes kõiki oma salongi must-valgele peole. Kahjuks ei õnnestunud teda kohata ning mõningaid märkusi teha. Ilmselt oli peremehel podagrahoog, et ta oma pidu paremini ette valmistada ei suutnud. Nii kukuski välja üks väga küsitava stiiliga kompott. Saalis mängiti 30te ja 50te aastate muusikat ning tantsiti selle järgi, baa-ris joodi vene kalja ning all toimus videodisko. Ei vaidle vastu põhimõttele, et tegevus peab toimuma mitmel tasandil, kuid stiilõhtu puhul oleks siiski palunud, et ühes stiilis.

Mustvalge stiil eeldab klassikalismist kogu õhtu läbiviimisel. Või kui klassikat ei tahta, siis värvidest kinni pidamist. Ka vene kalja asemel oleks võinud pakkuda musta kohvi, «Lumivalgekest» või beseeokki. Kuna päev otsa oli lumes mütatud, võinuks kuidagi sisse põimida lumevalguse. Ja miks mitte ka musta maagial?

Järgmise õhtu peole, karnevalile VI korra fuajees, eelnes

SUUR VÕIDUSÕIT

Niisiis kiirustasid kõik Hundikurule hüppemäe kõrval. Jalad viivad, rattad viivad, jalased viivad... Või kummipaadid viivad, diivanid viivad, ukseid viivad... Isegi üks üleni täismaalitud «Moskvitš» oli rallimobiilide seas. Jäänud oli kaks suurt talispordi ala: rallisõit ja individuaalvõistlus. Kõik eelpoolnimetatud sõiduvahendid olid Hundimäel tõesti esindatud. Ja sõitsid üsna edukalt, kuigi enamikul juhtidest oli sõidu lõppedes selg lumine ja mobiil logu. «Ega see pole naljaasi, see on ikkagi masin!» kommenteeriti reklaamikeskusest korduvalt.

Kusagil pole öeldud, et vastlapäev peaks murdma talve selgroo. Nüüd on see murtud. Noil kuu alguse päevil paukus aga veel päris kõva pakane. Niisiis väike tagasipilk tänavuse talve lõbedele.

A. MIKKELSON

Juubilar sündis Väätsa vallas Järvamaal. Ta lõpetas 1935. aastal Paide Gümnaasiumi ja läks keemiat õppima Tartu Ülikooli. Järgmisel aastal siirdus ta vastavatu Tallinna Tehnikainstituuti keemia- ja mäeteaduskonda. Juba üliõpilasena osales ta anorgaanilise keemia kateedri õppetöös ja pärast lõpetamist jätkas samas kateedris tööd vanemõpetajana, dotsendina ja kateedri juhatajana.

Teaduslikku uurimistööd alustas H. Vilbokioonivahtuse probleemide vallas. 1954. a. kaitses ta tehnikakandidaadi väitekirja ja sai Nõukogude Eesti preemia. Tema edasine uurimistöö oli seotud teraste kõrgetemperatuurilise korrosiooniga ja mikrokomponentide määramisega vetes. Praegu töötab ta mineraalväetiste ja söötade problemlaboratooriumis.

Juubilari pikaajalist õppetööd ja teaduslikku tööd on kõrgelt hinnatud mitte ainult TPI-s. Pidevalt on ta aktiivselt osalenud Eesti NSV Haridusministeeriumi keemia ainekõmisjoni töös, retsenseerinud keemiaõpikuid, olnud ENE anorgaanilist keemiat käsitlevate artiklite autor.

H. Vilboki nõudlikkus ja väsimatus oma aine õpetamisel on olnud eeskujuks õpilastele. Järjekindlalt on ta püüdnud kõrgel hoida keemia õpetamise taset.

Juubilar osaleb aktiivselt instituudi ühiskondlikus elus. Ta on olnud keemiateaduskonna ametiühingu büroo esimees, Mendelejevi nimelise Keemia Seltsi TPI algorganisationsiooni esimees ja täitnud teisi ülesandeid.

Kolleegidele on juubilar hea seltsimees, kelle poole pöörduetakse nii tööasjus kui ka isiklike muredega. Kõigi jaoks jätkub tal aega, kannatust ja asjalikku abi.

Soovime Heinrich Vilbokile õnne, tervist ja jätkuvat energiat edaspidiseks.

Kolleegid

TPI PRESS!

Andke endast teada, teie abi on väga vaja! Nüüdseks on meil õnnestunud leida varasemate kirjutajate MARE KUKE, TIIT KOLGI, KULDAR TAVETERI, AIMAR NAGELI, JOEL KALPUSE ja AARE VAALMA nimesed. Teid ootame eriti! Tulgu ka teised, kel silma näha, et õppejõudude ja administratsiooni materjale on praegu lehes väga palju, tudengite omi aga pole peaaegu üldse! See lünk on teie täita! Tulge, räägime tööst ja maailma asjadest! Toimetuse uks on teile lahti iga päev. ERITI AGA ESMASPÄEVAL, 6. APRILLIL KELL 18. Ootame!

Elektriamite kateedri
mälestab õpperühma
AA-61 üliõpilast
AARE TAVETERI.
Rühmajuhendaja ja rühma-
makaasjad.

TUDENGID! SANATOORIUMISSE TERVIST PARANDAMA

TPI üliõpilastele on tänavu II kvartaliks pakkuda SANATOORIUMITUUSIKUID:

1. Sanatoorium «Baldone»
10. juuni — 3. juuli
luu-lihaste raviks
54 rbl.

2. Odessa kuurort Kujalnik
N. A. Semake nimeline
sanatoorium
16. juuni — 9. juuli
luu-lihaste haiguste raviks
48 rbl.

3. Haapsalu kuurort-sanatoorium
«Laine»
29. juuni — 22. juuli
närvisüsteemi haiguste
raviks 38.40

4. Pärnu kuurort-sanatoorium
«Rahu»
18. juuni — 11. juuli
luu-lihaste haiguste raviks
34.50

5. Kuurort Kabuleti
Pansionaat «Burevestnik»
19. juuni — 12. juuli
vereringehaiguste raviks
55.40

6. Kuurort Berzem
sanatoorium «Aikani»
20. juuni — 13. juuli
seede-häirete raviks
37.50

7. Kuurort Zeleznevetsk
sanatoorium «Svetlana»
20. aprill — 13. mai
seede-häirete raviks
48 rbl.

8. Kuurort Trukavets
sanatoorium «Kastan»
23. juuni — 16. juuli
ainevahetuse häirete raviks
40.50

Soovijatel palun esitada kiiresti avaldus koos arstitõendiga TPI üliõpilaste ametiühingukomiteesse.

SOOMEKEELSET TARBELIKIRJANDUST

TPI Teaduslik Raamatukogus on soomekeelset kirjandust vähevõitu, kuid üht-teist leidub.

Käesoleva aasta septembris TA Teaduslik Raamatukogus välja pandud Soome raamatu näitust külastas õhtralt asjahuvilisi.

Kui soomekeelset ilukirjandust loetakse agaralt, siis tarbekirjandust pisut vähem. Nii et mõnigi väärt raamat ei ole veel oma lugejat leidnud.

Juhime eelkõige tähelepanu sellistele raamatutele, mida võib põhifondist koju laenutada:

Bradford, Tony. Matkailuvaanum. 1983, 159 lk.

Day, David. Työkälukirja. 1982, 279 lk.

Haslund, Flemming. Moottoripyöräilijän käsikirja. 1984, 112 lk

Hyttinen, Rainer. Mökkiopas. 1984, 172 lk.

Juurikkala, Jussi. Autotekniikan perusteet. 1981, 381 lk.

Juurikkala, Jussi. Mootori: huolto ja korjaukset. 1982, 381 lk.

Kavaja, Reino. Mentu, Esko. Rakennuksen puutyöt. 1983, 248 lk.

Kuntsi, Sauli. Katot kuntoon. 1983, 187 lk.

Maalaminen. 1982, 161 lk.

Maalataan puuta (Puupintojen ulkomaalaus). 1981, 77 lk.

Rakennustyö: Valmistelu. 1978, 298 lk.

Räsänen, Jaakko. Terästekniikka. 1978, 182 lk.

Tulla, Kauko. Ikkunat kuntoon. 1982, 184 lk.

Sarja «Kodin monitieto» kuuluvas raamatus «Ikkunat kuntoon» räägitakse vanadest akendest ja nende parandamisest arusaadavalt ja näitlikult. Antakse infot aknatüüpide ja nende säilimisastmest, räägitakse akende soojusjuhtivusest, kardinat, aknalaukude ja lisaklaaside otstarbest ja tähtsusest. Palju andmeid on vanade ja uute akende sooja- ning häälepidavusest, õhu- ning vihmakindlusest. See on hea, rikkalikult illustreeritud käsiraamat nii ametiteestele kui ka asjaarmastajatele.

Sama tüüpi raamat on ka «Katot kuntoon».

Tölkeraamatus «Työkälukirja» antakse põhjalik ülevaade käsi- ja elektritööriistade tüüpide ja nende tarvitamisest. Raamat on huvitav ka kodustele meistriteestele.

Siinkohal jäägu nimetamata ja iseloomustamata soomekeelset entsüklopeedilised väljaanded, sealhulgas kopsakamad koka- ja käsitöäraamatud, mida võib soovi korral lehitseda kohapeal.